

PORVOO

Asemakaava 429
RAKENNUSTAPA-OHJEET

Kaavoitus- ja rakennuslautakunta
30.10.2008 § 398

Haikkoo, Lasaretti

33. kaupunginosa, korttelit 3554-3561

SISÄLLYSLUETTELO

YLEISTÄ	3
KORTTELIT 3557-3559, 3560 ja 3561 Katujen eteläpuoleiset tontit	4
KORTTELIT 3554-3558 ja 3561 Katujen pohjois-, länsi- ja itäpuoleiset tontit	7
KORTTELI 3557 Yhtiömuotoinen pientalokortteli	10
LIITE 1: Väriyssuunnitelma	12
LIITE 2: Aitamallit	13

YLEISTÄ

Rakennustapaohjeet koskevat Haikkoon Lasaretin pientalokortteleita 3554-3561. Asemakaavalla luodaan edellytykset uuden pientaloalueen rakentumiselle niin, että alue liittyy luontevasti Haikkootien tuntumaan syntyneiden pientaloalueiden kokonaisuuteen. Lasaretin pientaloalueen ja Albertinkaaren ja Annan tien alueen väliin jätetään avoin maisematila. Avoimen maisematilan reunaksi muodostetaan kapea puutarhamainen reunavyöhyke istutettavana tontinosana. Näin uuden alueen rakentamisessa jatketaan porvoolaista vuosisatojen ikäistä kaupunki- rakennusperinnettä.

Myös alueen sisäinen rakenne liittyy perinteisen kaupunkirakentamisen keskeisiin kestäviin periaatteisiin. Suhteellisen väljän katutilan vastapainona on varsin tiivis rakennusten rivistö ja niiden takana on väljä pihatila. Katutilan muodostamisessa tavoitellaan puistomaista katunäkymää, jossa rakennukset näkyvät osittain puuston latvusten välistä.

Alue toteutetaan asemakaavaa ja näitä ohjeita noudattaen. Kysymyksessä on rakennusten ja piha-alueiden sekä julkisten ulkotilojen laatutason kaupunkikuvallinen vähimmäisvaatimus.

Asuinrakennusten sijoittelun pääperiaatteet on määritelty asemakaavan rakennusala- ja harjansuuntamerkinnoin. Autotalli / varastorakennus voidaan kytkeä pergolalla, katoksella tms. asuinrakennukseen. Alarinteen puoleisilla tonteilla autotalli on tarkoituksenmukaista sijoittaa asuinrakennuksen yhteyteen.

Asuinrakennuksen suunnittelussa tulee hyödyntää rinnetontin mahdollisuudet ja panostaa rakennushankkeen suunnitteluun. Asuinrakennusten tulee olla ilmeiltään selkeitä. Rakennusten yhtenäisen julkisivun osuus saa olla enintään 14 m. Ulko-oleskelutiloja tulee sijoittaa veranalle, terassille tai terassoidulle piha-alueelle. Yhtenäisenä jatkuvan verannan pituus saa olla korkeintaan 2/3 julkisivun pituudesta. Samassa rakennuksessa olevat liian monet erkkerit ja ulokkeet ovat kiellettyjä. Lasiverannat ja viherhuoneet ovat suositeltavia, mutta kokonaisuuden tulee olla hillitty.

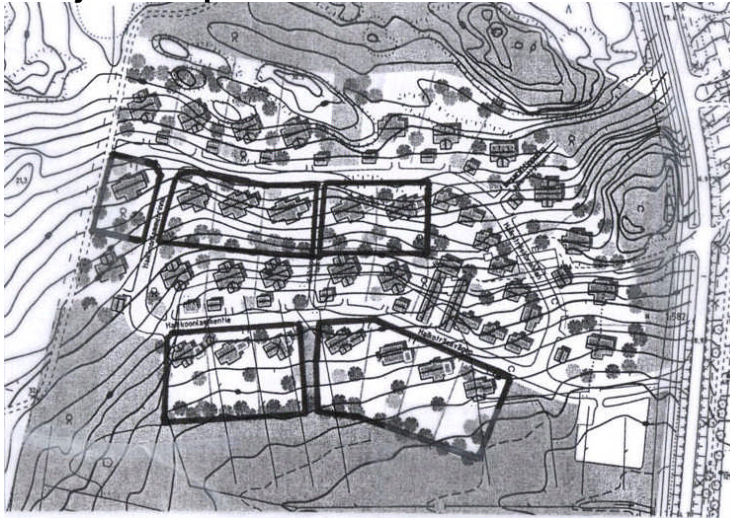
Tonttien rajoilla sallitaan joko lauta- ja/tai pensasaita. Aidan väri tulee valita asuinrakennuksen väriin sopivista väreistä.

Rakentaminen ja pihan tasot tulee suunnitella siten, että ei muodostu katu- ja puistoaluetta tai naapurin tonttia vasten olevia korkeita piha-alueen täyttöjä (yli 0,80 metriä), kaupunkikuvaa hallitsevia tukimuureja, sokkeleita tai kellareita. On erityisen tärkeää, että korkeuserojen käsittely ja tarvittavat tukimuurit liitetään osaksi rakennushankkeen suunnittelua ja rakennushanketta.

Pihan puustoa ja kasvillisuutta valittaessa tulee suosia tavanomaisia suomalaisia puulajeja täydennettynä jaloilla lehtipuilla.

Alueella mahdollisesti oleva radonhaitta tulee ottaa huomioon rakennettaessa. Rakennustarkastaja informoi tarvittavista toimenpiteistä tapauskohtaisesti rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

KORTTELIT 3557-3560 ja 3561 Katujen eteläpuoleiset tontit

YLEISTÄ

Rakennusten massoittelussa ja ulkoisessa ilmeessä ei tule tyytyä kaikkein yksinkertaisimpaan "laatikkomaiseen" ratkaisuun. Rakennusten tulisi olla arkkitehtoniselta ilmeeltään raikkaita ja moderneja, mutta kuitenkin harmonisia. Talomallia valittaessa on syytä etukäteen varmistaa sen soveltuvuus tontille rakennusvalvonnasta.

Loivasti viettävillä tonteilla suositellaan rinnettä myötäileviä useamman tason ratkaisuja. Ainoastaan tasaisimmat tontit ovat luontevia paikkoja tasamaan talotyypeille. Jyrkemmät rinnetontit tulee toteuttaa rinneratkaisuna.

Rakennusten sijoittelussa tulee ottaa huomioon katualueelle istutettavien puiden sijainti niin, että sisäänkäynnit ja pihaanajovyälä sijoittuvat puiden väliin. Tonteille on varattu toiseen kadunpuoleisista kulmista kunnallisteknisten johtojen liitoskaivon paikka, jolle ei saa rakentaa. Pihaanajovyälän voi kuitenkin sijoittaa liitoskaivon kohdalle. Joillakin tonteilla tämä on jopa suositeltavaa.

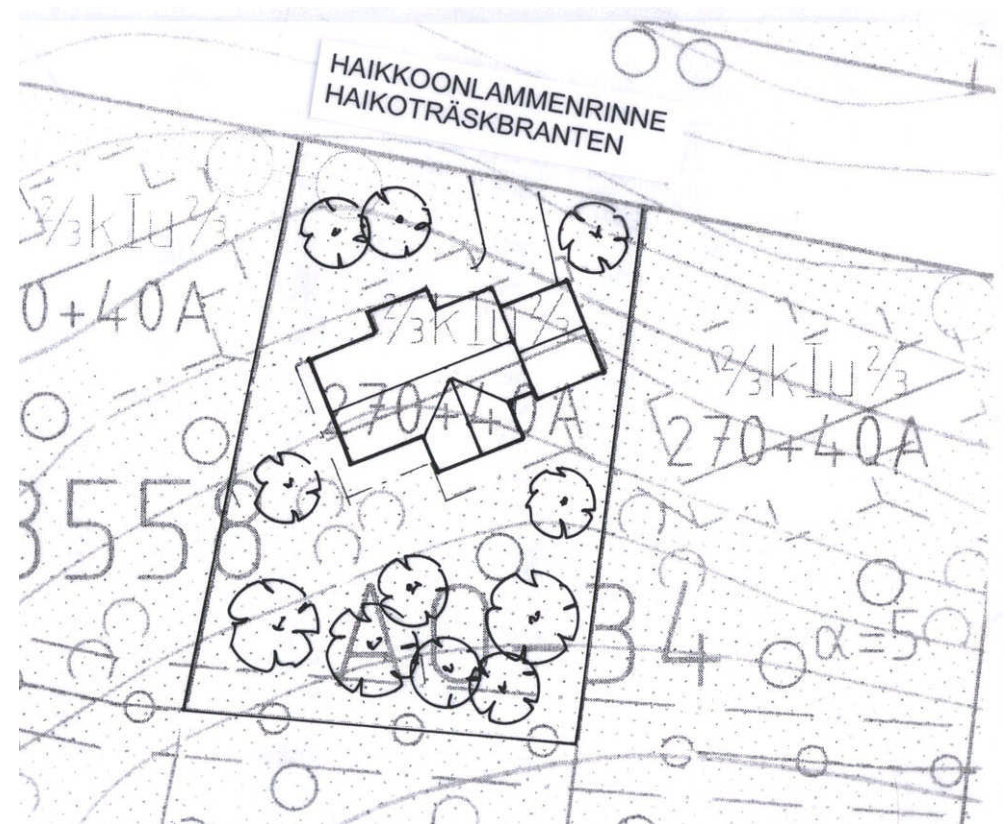
Silloin kun rakennus sijoittuu lähemmäksi kuin 8 metriä naapuritontin rakennusalasta on otettava huomioon Suomen rakentamismääräyskokoelman paloturvallisuusmääräykset.

ASUINRAKENNUSTEN SUUNNITTELU

Julkisivut ja massoittelu

Rakennusten tulee aivan tasaisimpia tontteja lukuunottamatta olla rinneratkaisuja. Julkisivukorkeus mitattuna maanpinnasta julkisivun ja katon leikkauskohtaan on vähintään 3,8 metriä ja enintään 6 metriä. Haluttaessa yläkerran voi jättää myös sisustamatta ensimmäisessä rakennusvaiheessa, jolloin rakennus vaikuttaa ulkoasultaan 1/3 - kerroksiselta. Ratkaisu on tuttu jälleenrakennuskauden pientaloista.

Asuinrakennukset tulee sijoittaa kiinni kadun puoleiseen rakennusalan rajaan. Jos rakennus on alle 60 cm:n etäisyydellä rajasta tulkitaan tämä kiinni rakentamiseksi.

Sijoitusesimerkki korttelista 3558.

Puin ja pensain istutettava alueen osa, jolla maaston korkotasoa ei saa muuttaa luonnollisesta maanpinnasta

Jos pihalla nostetaan maan korkoa, niin täyttö tulee rajata asuinrakennuksen lähiympäristöön. Täytettävä alue tulee luiskata luontevasti. Luiskan on mahdollista kokonaisuudessaan tontille. Luiskan kaltevuus saa olla enintään 1:2, jotta luiskan kasvillisuus voidaan hoitaa.

Tontit tulee aidata vain pensasaidalla. Puistoaukean puolella asuinrakenteiden reunaan tulee istuttaa puista ja pensaista yhtenäiset reunavyöhykeistutukset. Ne suojaavat yksityisiä pihatiloja ja rajaavat laakson maisematilaa. Istutusvyöhyke on kapea ja ilmeeltään puutarhamainen, pensasaita on osa sitä.

Reunavyöhykeistutus tulee asemakaavassa merkitylle, puin ja pensain istutettavalle alueelle, jolla ei saa muuttaa maan luonnollista korkotasoa

Pensasaidaksi suositellaan savialueella seuraavia savikolla menestyviä lajeja, joita ei tarvitse leikata:

- unkarinsyreeniä tai puistosyreeniä, jotka kasvavat noin 3 metrisiksi.
- heisiangervoa, joka kasvaa noin 2 metriseksi
- matalakasvuisia angervolajeja, jotka kasvavat noin 1 metrin korkuiseksi

Kuusiaitaa tai tuija-aitaa ei saa istuttaa. Ainoastaan rajanaapurien yhteisestä hakemuksesta sallitaan ikivihreän leikattavan aidan istutus kuusista tai tuijista. Se on kuitenkin leikattava ja hoidettava 2,0 metriä matalampana.

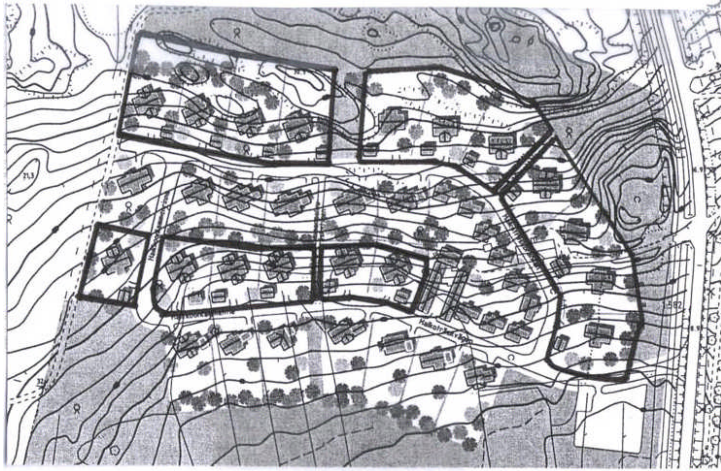
Reunavyöhykkeen ja pihan puulajit

Pihapuiksi suositellaan pääasiassa matalakasvuisia hedelmäpuita tai koristepuita ja vain yhtä suurikasvuista jalopuuta tonttia kohden. Reunavyöhykeistutuksessa saa olla mukana korkeaksi kasvavia jalopuita kolme ja havupuita yksi tonttia kohden. Voimakkaasti varjostavia, suureksi kasvavia havupuita ei saa istuttaa 4 metriä lähemmäksi asuintontin vastaista rajaa. Savimaalla viihtyviä jalopuita ovat tammet, lehmukset, saarnet ja jalavat. Savella viihtyviä pienikasvuisia puita ovat esimerkiksi rusokirsikka, virginiantuomi tai mustamarjaorapihlaja. Savella ja puolivarjossa menestyviä pienikasvuisia havupuita ovat esimerkiksi erilaiset tuijat ja vuorihemlockki.

Tontin maaston tasoerot

Tasoerot tonteilla tulee pyrkiä hoitamaan luiskin, joiden kaltevuus on enintään 1:1,5. Jos halutaan pengertää maata muureilla, ei muuria saa rakentaa rajalle vaan vähintään 1,5 metrin päähän tontin rajasta. Muurilla rajattu maaleikkaus tai pengerrys saa olla enintään 80 cm korkea. Muurit tulee perustaa asianmukaisesti ja kokonaan oman tontin puolelle. Varsinkin savimailla maa painuu epätasaisesti ja muurit sortuvat tai murtuvat osittain. Myös maanpaine kaataa muureja ajan kuluessa, ellei niitä ole perustettu ja rakennettu korkeatasoisesti. Muurin ja tontin rajan välinen alue tulee hoitaa siistinä.

KORTTELIT 3554-3558 ja 3561 Katujen pohjois-, länsi- ja itäpuoleiset tontit

YLEISTÄ

Rakennusten massoittelussa ja ulkoisessa ilmeessä ei tule tyytyä kaikkein yksinkertaisimpaan "laatikkomaiseen" ratkaisuun. Rakennusten tulisi olla arkkitehtoniselta ilmeeltään raikkaita ja moderneja, mutta kuitenkin harmonisia. Talomallia valittaessa on syytä etukäteen varmistaa sen soveltuvuus tontille rakennusvalvonnasta.

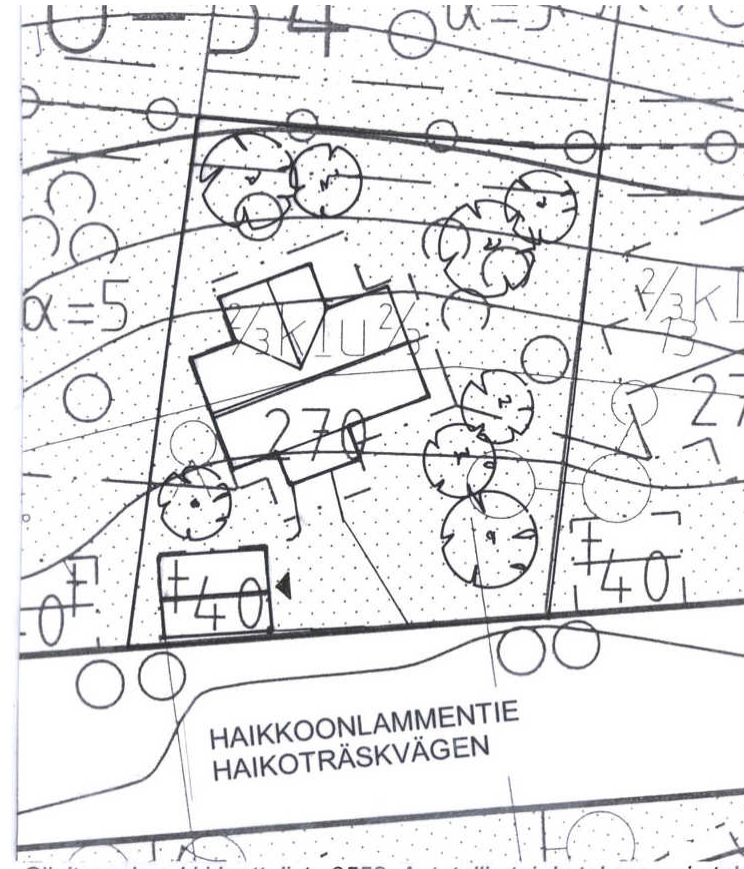
Voimakkaasti kaltevilla tonteilla on suositeltavaa toteuttaa rakentaminen pääasiassa rinneratkaisuna. Loivemmille tonteille suositellaan rinnettä myötäileviä useamman tason ratkaisuja.

Rakennusten sijoittelussa tulee ottaa huomioon katualueelle istutettavien puiden sijainti niin, että sisäänkäynnit ja pihaanajoväylä sijoittuvat puiden väliin. Tonteille on varattu toiseen kadunpuoleisista kulmista kunnallisteknisten johtojen liitoskaivon paikka, jolle ei saa rakentaa. Pihaanajoväylän voi kuitenkin sijoittaa liitoskaivon kohdalle. Joillakin tonteilla tämä on jopa suositeltavaa.

ASUINRAKENNUSTEN SUUNNITTELU

Julkisivut ja massoittelu

Julkisivukorkeus mitattuna maanpinnasta julkisivun ja katon leikkauskohtaan on vähintään 3,8 metriä ja enintään 6 metriä. Haluttaessa yläkerran voi jättää myös sisustamatta ensimmäisessä rakennusvaiheessa, jolloin rakennus vaikuttaa ulkoasultaan 1 2/3 -kerroksiselta. Ratkaisu on tuttu jälleenrakennuskauden pientaloista.

Sijoitus esimerkki korttelista 3558. Autotallin tai -katokseen ajo tulee järjestää pihan puolelta kadun suuntaisesti - ei suoraan kadulta.

Rakennuksen yhtenäisen julkisivun pituus saa olla enintään 14 metriä. Jos rakennus on pidempi kuin 14 metriä, tulee rakennuksen runko sekä katto jäsennöidä selkein rakennusrungon sisään- ja ulosvedoin. Sisään- tai ulosvetoa on hyvä korostaa korkeusvaihteluilla. Rakennuksen suositeltava runkosyvyys (talon leveys) on 7,5 - 8,5 metriä, kuitenkin enintään 9 metriä.

Pääasiallisena julkisivumateriaalina käytetään puuta tai rappaista. Värit valitaan väryssuunnitelmasta, joka on liitteenä 1.

Katto

Kattomuoto on harjakatto tai ns. murrettu harjakatto, jossa katonlapeet ovat eri tasoilla. Kattokaltevuuden tulee olla vähintään 1 : 2,5 ja korkeintaan 1 : 1,5. Katon pääasiallisen harjan suunnan tulee olla kadunsuuntainen. Rakennuksen yhtenäisen julkisivun pituus saa olla enintään 14 metriä. Näin ollen yhtenäinen katonlape saa olla enintään 15,6 metriä.

Katteen väri on tummanharmaa tai musta. Räystäiden tulee olla ulkonevat.

TALOUSRAKENNUKSET, KATOKSET, AIDAT

Talouksrakennukset ja katokset kuten autotallit ja -katokset sekä aidat ovat merkittävä korttelikokonaisuutta täydentäviä kaupunkikuvallisia elementtejä. Niiden tulee muodostaa asuinrakennusten kanssa ilmeeltään, materiaaleiltaan, väreiltään ja korkeusmaailmaltaan yhtenäinen kokonaisuus.

Talouksrakennus ja katos tulee rakentaa kiinni kadunpuoleiseen rakennusalan rajaan. Autotalliin ja/tai -katokseen ajo tulee järjestää pihan puolelta kadun suuntaisesti - ei suoraan kadulta. Talouksrakennus tulee sijoittaa tontilla niin, että asuinrakennuksen eteen sen etelä-länsipuolelle jää avoin aurinkoinen pihatila.

Talouksrakennusten ja katosten julkisivumateriaalina käytetään puuta tai rappaista. Värit valitaan väryssuunnitelmasta, joka on liitteenä 1. Talouksrakennuksen ja katoksen väriksi suositellaan asuinrakennusta tummempaa sävyä.

Talouksrakennusten ja rakennelmien kattomuoto on harjakatto tai asuinrakennuksen kattomuotoa vastaava. Kattokaltevuuden tulee olla vähintään 1 : 2,5 ja korkeintaan 1 : 1,5. Harjan suunta on rakennuksen pitkän sivun suuntainen. Kattomateriaali on väriältään musta tai tummanharmaa.

Tonttien aitaamista pensasaidalla suositellaan, mutta myös lauta-aita sallitaan. Kadun puoleiselle rajalle suositellaan pensasaitaa. Lautaidan korkeus saa olla kadun puoleisella rajalla enintään 1,2 metriä. Tonttien välisillä rajoilla aidan korkeus saa olla enintään 1,5 metriä. Valittavissa olevat aitamallit on esitetty liitteessä 2.

PIHA-ALUEEN SUUNNITTELU

Istutettava alueen osa

Istutettava alue voi olla puutarhamainen pihan osa tai sitä voidaan käyttää leikkeihin tai muihin pihatoimintoihin. Istutettavan kasvillisuuden tulee olla monipuolista ja sisältää myös puita ja pensaita. Pelkkä nurmikko ei täytä vaatimusta. Aluetta ei saa pinnoittaa asfaltilla. Jos istutettavalle alueelle tehdään autopaikka, se on pinnoitettava esimerkiksi reikäkivin tai nurmisaumaisin laatoin.

Maaston muotoilu ja tasoerojen ratkaiseminen luiskin tai muurein

Jos pihalla nostetaan tai lasketaan maan korkoa, niin täyttö tai maanleikkaus tulee rajata asuinrakennuksen tai autotallin lähiympäristöön. Täytettävä ja leikattava alue tulee luiskata luontevasti. Luiskan on mahduttava kokonaisuudessaan tontille. Luiskan kaltevuus saa olla enintään 1:1,5 jotta luiskan kasvillisuus voidaan hoitaa helposti nurmena. Maanpeitekasveilla ja pensailla verhoiltavat luiskat voivat olla jyrkempiä, kuitenkin enintään 1:1.

Jos halutaan pengertää maata muureilla, ei muuria saa rakentaa rajalle vaan vähintään 1,5 metrin päähän tontin rajasta. Naapurien yhteisestä sopimuksesta muurirakenne voidaan rakentaa myös tonttien väliselle rajalle tai lähemmäs kuin 1,5 m rajasta. Sama koskee kadun varteen rakennettavia muureja. Muurilla rajattu maaleikkaus tai pengerrys saa olla enintään 80 cm korkea. Muurit tulee perustaa asianmukaisesti ja kokonaan oman tontin puolelle. Maanpaine ja rinteessä virtaava vesi murtavat ja kaatavat muureja ajan kuluessa, ellei niitä ole perustettu ja rakennettu korkeatasoisesti. Muurin ja tontin rajan välinen alue tulee hoitaa siistinä.

Kadun varteen tulevia luiskia ja muureja suunnitellessa tulee ottaa huomioon se, että katuviherkaistan kunnossapito kuuluu tontin omistajalle aina 3 metrin päähän tontin rajasta. Yhtenäisen ja huolitellun katunäkymän syntymisessä on tontinomistajilla hyvin tärkeä osa.

Pensasaidat ja aidanneistutukset

Rinnetonteilla suositellaan tonttien aitaamista pensasaidalla. Pensasistutus voidaan tehdä myös lauta-aidan yhteyteen. Puiston puolella asuinkortteleiden reunaan suositellaan istutettavaksi puista ja pensaista yhtenäiset aidanneistutukset. Ne suojaavat yksityisiä pihatiloja ja rajaavat puistoa. Aidanneistutus voi olla kapea ja ilmeeltään yksilajinen pensasaita, jota on rikastettu muutamalla pikkupuulla, tai se voi olla muodoltaan vapaa ja vaihteleva monilajinen istutus. Moreenimaille sopivia lehtipensaslajeja, joita ei tarvitse leikata ovat esimerkiksi useat angervolajit, jotka tulevat 1-1,5 metriä korkeiksi. Noin kaksi metriä korkeiksi kasvavat sirotuomipihlaja, mongolianvaahtera ja pihasyreeni sekä aroniat. Pienen puun koon saavuttavat Mustilanhortensia, koristeomenapuut ja erilaiset pihlajat. Kuusiaitaa tai tuija-aitaa ei saa istuttaa. Ainoastaan rajanaapurien yhteisestä hakemuksesta sallitaan ikivihreän leikattavan aidan istutus kuusista tai tuijista. Se on kuitenkin leikattava ja hoidettava 2,0 metriä matalampana.

Pihan puulajit

Tonteilla on pyritty säilyttämään hyväkuntoiset lehtipuut ja männyt. Tonttia rakennettaessa tulee säilytettävät puut suojata, jotteivät ne vaurioitu rakentamisen yhteydessä.

Pihapuiksi suositellaan pääasiassa matalakasvuisia omenan sukuisia hedelmä- tai koristepuita ja muutamaa suurikasvuista jalopuuta tai havupuuta tonttia kohden. Suositeltavia puulajeja ovat tammi ja mänty. Voimakkaasti varjostavia, suureksi kasvavia havupuuta ei saa istuttaa 4 metriä lähemmäksi asuintontin vastaista rajaa.

KORTTELI 3557

Yhtiömuotoinen pientalokortteli

YLEISTÄ

Rakennusten massoittelussa ja ulkoisessa ilmeessä ei tule tyytyä kaikkein yksinkertaisimpaan "laatikkomaiseen" ratkaisuun. Rakennusten tulisi olla arkkitehtoniselta ilmeeltään raikkaita ja moderneja, mutta kuitenkin harmonisia. Rakennuksia suunniteltaessa on syytä etukäteen varmistaa suunnitelman soveltuvuus tontille rakennusvalvonnasta.

Talotyyppejä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon rakentamisen sovittaminen maastonmuotoihin. Voimakkaita pengerryksiä ja luiskia on vältettävä.

ASUINRAKENNUSTEN SUUNNITTELU

Julkisivut ja massoittelu

Rakennusoikeus on määritelty luvulla. Lisäksi tontilla on talousrakennuksen rakennusala (100k-m²) ja autojen säilytyspaikan rakennusala. Viimeksi mainitulla voi toteuttaa autokatoksia. Suurin sallittu kerrosluku on 1/2 2. Julkisivukorkeus mitattuna maanpinnasta julkisivun ja katon leikkauskohtaan on vähintään 3,8 metriä ja enintään 6,5 metriä.

Rakennuksen yhtenäisen julkisivun pituus saa olla enintään 14 metriä. Jos rakennus on pidempi kuin 14 metriä, tulee rakennuksen runko sekä katto jäsennoidä selkein rakennusrungon sisään- ja ulosvedoin. Sisään- tai ulosvetoa on hyvä korostaa korkeusvaihteluilla. Rakennuksen suositeltava runkosyvyys (talon leveys) on 7,5 - 8,5 metriä, kuitenkin enintään 9 metriä.

Pääasiallisena julkisivumateriaalina käytetään puuta tai rappausa. Värit valitaan väriyysuunnitelmasta, joka on liitteenä 1.

Katto

Kattomuoto on harjakatto tai ns. murrettu harjakatto, jossa katonlappeet ovat eri tasoilla. Kattokaltevuuden tulee olla vähintään 1 : 2,5 ja korkeintaan 1 : 1,5. Rakennuksen yhtenäisen julkisivun pituus saa olla enintään 14 metriä. Näin ollen yhtenäinen katonlape saa olla enintään 15,2 metriä.

Katteen väri on tummanharmaa tai musta. Räystäiden tulee olla ulkonevat, mutta niiden maksimipituus julkisivulinjasta on kuitenkin 60 cm.

Asuntojen yhteistilat

Talوسirtaimistoa ja ulkoiluvälineitä varten järjestetään riittävät säilytystilat. Polkupyöriille varataan riittävät, turvalliset ja helppokäyttöiset sateelta suojatut ja päivittäiskäytön mahdollistavat säilytystilat.

Autopaikat suositellaan sijoitettavaksi katoksiin tai autotallirakennuksiin.

TALOUSRAKENNUKSET, KATOKSET, AIDAT

Talousrakennukset ja katokset kuten autotallit ja -katokset sekä aidat ovat merkittävä korttelikokonaisuutta täydentäviä kaupunkikuvallisia elementtejä. Niiden tulee muodostaa asuinrakennusten kanssa ilmeeltään, materiaaleiltaan, väreiltään ja korkeusmaailmaltaan yhtenäinen kokonaisuus.

Talousrakennusten ja katosten julkisivumateriaalina käytetään puuta tai rappausa. Värit valitaan väriyysuunnitelmasta, joka on liitteenä 1. Talousrakennuksen ja katoksen väriksi suositellaan asuinrakennusta tummempaa sävyä.

Talousrakennusten ja rakennelmien kattomuoto on harjakatto tai asuinrakennuksen kattomuotoa vastaava. Kattokaltevuuden tulee olla vähintään 1 : 2,5 ja korkeintaan 1 : 1,5. Harjan suunta on rakennuksen pitkän sivun suuntainen. Kattomateriaali on väriltään musta tai tummanharmaa.

Tonttien aitaamista pensasaidalla suositellaan, mutta myös lauta-aita sallitaan. Kadun puoleiselle rajalle suositellaan enintään 1,5 metriä korkeaa pensasaitaa. Lautaidan korkeus saa olla kadun puoleisella rajalla enintään 1,2 metriä. Tonttien välisillä rajoilla aidan korkeus saa olla enintään 1,5 metriä. Valittavissa olevat aitamallit on esitetty liitteessä 2.

PIHA-ALUEEN SUUNNITTELU

Istutettava alueen osa

Istutettava alue voi olla puutarhamainen pihan osa tai sitä voidaan käyttää leikkeihin tai muihin pihatoimintoihin. Istutettavan kasvillisuuden tulee olla monipuolista ja sisältää myös puita ja pensaita. Pelkkä nurmikko ei täytä vaatimusta. Aluetta ei saa pinnoittaa asfaltilla. Jos istutettavalle alueelle tehdään autopaikka, se on pinnoitettava esimerkiksi reikäkivin tai nurmisaumaisin laatoin.

Maaston muotoilu ja tasoerojen ratkaiseminen luiskin tai muurein

Jos pihalla nostetaan tai lasketaan maan korkoa, niin täyttö tai maanleikkaus tulee rajata asuinrakennuksen tai autotallin lähiympäristöön. Täytettävä ja leikattava alue tulee luiskata luontevasti. Luiskan on mahduttava kokonaisuudessaan tontille. Luiskan kaltevuus saa olla enintään 1:1,5 jotta luiskan kasvillisuus voidaan hoitaa helposti nurmena. Maanpeitekasveilla ja pensailta verhoiltavat luiskat voivat olla jyrkempiä, kuitenkin enintään 1:1.

Jos halutaan pengertää maata muureilla, ei muuria saa rakentaa rajalle vaan vähintään 1,5 metrin päähän tontin rajasta. Naapurien yhteisestä sopimuksesta muurirakenne voidaan rakentaa myös tonttien väliselle rajalle tai lähemmäs kuin 1,5 m rajasta. Sama koskee kadun varteen rakennettavia muureja. Muurilla rajattu maaleikkaus tai pengerrys saa olla enintään 80 cm korkea. Muurit tulee perustaa asianmukaisesti ja kokonaan oman tontin puolelle. Maanpaine ja rinteessä virtaava vesi murtavat ja kaatavat muureja ajan kuluessa, ellei niitä ole perustettu ja rakennettu korkeatasoisesti. Muurin ja tontin rajan välinen alue tulee hoitaa siistinä.

Kadun varteen tulevia luiskia ja muureja suunnitellessa tulee ottaa huomioon se, että katuviherkaistan kunnossapito kuuluu tontin omistajalle aina 3 metrin päähän tontin rajasta. Yhtenäisen ja huolitellun katunäkymän syntymisessä on tontinomistajilla hyvin tärkeä osa.

Aidanneistutukset tontin rajalle

Asuintontin reunaan suositellaan istutettavaksi puista ja pensaista yhtenäinen aidanneistutus. Se suojaaa yksityisiä pihatiloja. Aidanneistutus voi olla kapea ja ilmeeltään yksilajinen pensasaita, jota on rikastettu muutamalla pikkupuulla, tai se voi olla muodoltaan vapaa ja vaihteleva monilajinen istutus. Moreenimaille sopivia lehtipensaslajeja, joita ei tarvitse leikata, ovat esimerkiksi useat angervolajit, jotka tulevat 1-1,5 metriä korkeiksi. Noin kaksi metriä korkeiksi kasvavat sirotuomipihlaja, mongolianvaahtera ja pihasyreeni sekä aroniat. Pienen puun koon saavuttavat Mustilanhortensia, koristeomenapuut ja erilaiset pihlajat. Kuusiaitaa tai tuija-aitaa ei saa istuttaa.

Pihan puulajit

Pihapuiksi suositellaan pääasiassa matalakasvuisia omenan sukuisia hedelmä- tai koristepuita ja vain muutamia suurikasvuista jalopuuta tai havupuuta. Suositeltavia puulajeja ovat tammi ja mänty.

LIITE 1

Väriyysuunnitelma

Rakennusten puuverhouksen tai rappauspinnan värisävyt on valittava väriyysuunnitelmasta, jossa on yhteen sointuvia keskivoimakkaita lämpimiä värisävyjä. Värikoodit ovat Teknoksen vuonna 2002 painetusta ulkomaalivärikartasta, mutta myös muiden valmistajien vastaavat sävyt käyvät.

Katteen väri on musta tai tummanharmaa.

Talousrakennusten ja katosten, kuten autotallien ja -katosten väriksi suositellaan asuinrakennusta tummempaa sävyä.

Sinertävät ja harmaat

7432

7532

7531

7433

Punertavat ja punaruskeat

7442

7441

7541

7542

Keltaiset ja kellanruskea sekä vihreä

7353

7452

7552

7723

Talousrakennuksissa ja katoksissa voidaan käyttää edellisten lisäksi myös seuraavia punaisen ja siniharmaan sävyjä

7741

7742

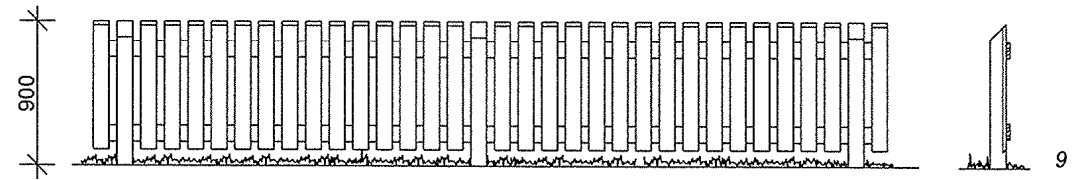
7632

Väriä valintaa helpottamaan on syytä verrata sävynumeroita aidon värikartan värimalleihin, koska sävyt vääristyvät kopioitaessa.

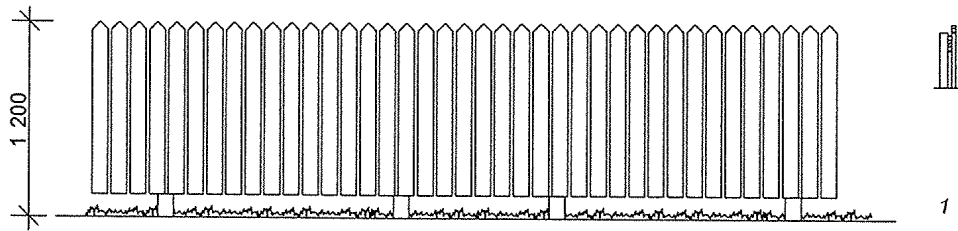
LIITE 2 Aitamallit

Lauta-aidat valitaan oheisista malleista. Kaupunkisuunnitteluosastolta on saatavissa toimenpideluvan hakemisessa helpottavat kaaviot aitamalleista.

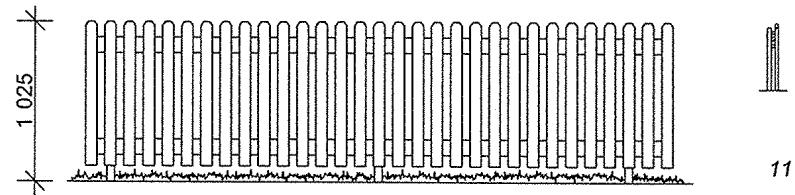
Kaaviot ovat noin mittakaavassa 1 : 50.

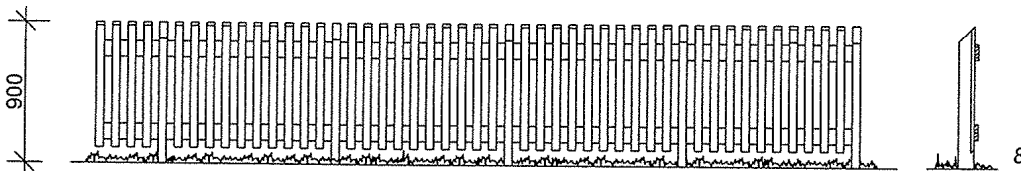
Kaupunkisuunnitteluosaston aitatyyppi 9.

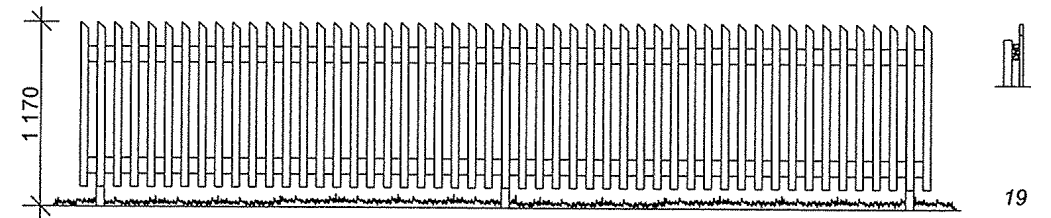
Kaupunkisuunnitteluosaston aitatyyppi 1.

Kaupunkisuunnitteluosaston aitatyyppi 11.

Kaupunkisuunnitteluosaston aitatyyppi 8.

Kaupunkisuunnitteluosaston aitatyyppi 19.